

ABC dobrego wychowania „Od przedszkolaka do nastolatka”

PROGRAM SAVOIR-VIVRE

Placówki wąbrzeskie: przedszkole, szkoły podstawowe, gimnazja

SPIS TREŚCI

Wstęp

1. Idee i cele programu
2. Treści programu
3. Założenia organizacyjne
4. Metody i formy pracy
5. Sposoby ewaluacji

W S T Ę P

„Uprzejmość – trudna to sztuka, lecz czasu na nią nie szkoda.

Za nią cię spotka nagroda, choćbyś jej nawet nie szukał.”

Ch. Perrault

Świat, w którym żyjemy pełen jest różnych zasad i reguł, które dziecko, a później dorosły człowiek, będzie musiał przestrzegać. Dlatego właśnie dziecko już w wieku przedszkolnym musi poznać normy i zasady zachowania, które obowiązują w danej grupie i

społeczności. Zasady muszą być jasne, zrozumiałe i konsekwentnie wprowadzane w życie. Tylko wtedy świat dziecka będzie uporządkowany i przewidywalny.

Savoir-vivre, czyli ogłada, dobre maniery, dobre obyczaje, etykieta, bon ton, konwenans towarzyski, kindersztuba to znajomość obowiązujących zwyczajów, form towarzyskich i reguł grzeczności obowiązujących w danej grupie. Savoir znaczy wiedzieć, za to vivre znaczy po prostu żyć. Stąd savoir-vivre przetłumaczyć można jako sztuka życia.

Nawyki stylu bycia kształtują się od najmłodszych lat, zatem postawy nabyte w tym czasie pozostaną na dalsze lata życia młodego człowieka. Mamy nadzieję, że dzięki zaproponowanym zajęciom dzieci nauczą się kulturalnie obcować z ludźmi, a w przyszłości nie będą miały powodów do wstydu za własne zachowanie oraz będą wzorem do naśladowania. Wiedza, którą zdobędą, pozwoli przedszkolakom i uczniom z większym szacunkiem traktować siebie i innych, umożliwiając budowanie właściwych relacji między ludźmi.

Najogólniej zasady savoir-vivre'u to: uśmiech, uprzejmość, życzliwość, punktualność, dyskrecja, lojalność, grzeczność.

Zasady savoir-vivre'u dotyczą przede wszystkim kilku głównych dziedzin życia:

- nakrywania, podawania do stołu i jedzenia
- wyglądu, prezencji (np. postawy, higieny) i właściwego ubioru
- form towarzyskich (np. w miejscu pracy, w rodzinie, na przyjęciach)
- komunikacji (także telefonicznej i internetowej)
- zachowania się w szczególnych sytuacjach.

Współczesny savoir-vivre jest elastyczny. Ubyło wiele sztywnych norm. Jeszcze bardziej elastyczny jest savoir-vivre dziecka i nastolatka. Wiadomo, dzieciństwo i młodość są nacechowane dużą zmiennością. Jednak i w tym okresie życia, wbrew pozorom, obowiązuje sporo reguł towarzyskich.

Bez względu na to, w jakich czasach żyjemy, ludzie pragną oprzeć wzajemne stosunki na poszanowaniu godności człowieka z racji jego osobistych cech, tolerancji, uprzejmości i życzliwości. Wynika to z zasady, że powinniśmy postępować tak, jak chcielibyśmy, aby inni zachowywali się w stosunku do nas. Zbiór tych reguł – savoir-vivre – wyraża szacunek, troskę i życzliwość niezależnie od wykształcenia, wykonywanego zawodu, pełnionej funkcji.

Najważniejszym miejscem, w którym dzieci kształtują dobre obyczaje, jest dom rodzinny. Rodzice odgrywają tu pierwszoplanową rolę. Rodziców w tej pracy wspiera szkoła oraz inne placówki oświatowe poprzez wzbogacanie wiedzy i umiejętności dzieci z zakresu savoir-vivre'u. Każdy z nas ma świadomość, że aby ułożyć zasady zgodnego współżycia, potrzebne jest wzajemne porozumienie się i przestrzeganie przyjętych reguł postępowania. Stosowanie się do norm obyczajowych nie zmienia warunków życia, ale czyni je przyjemniejszym. Stąd też znajomość i ich przestrzeganie jest szczególnie ważne w domu, w szkole, urzędzie, na ulicy i u znajomych.

Abyśmy czuli się dobrze z innymi ludźmi i aby inni odbierali nas życzliwie, powinniśmy dążyć do poznania i przestrzegania przyjętych reguł obyczajowych, ponieważ poprzez nieznajomość form grzecznościowych można niechcący kogoś urazić, a nasze dobre intencje mogą być źle zrozumiane. Każdy z nas chce zasłużyć na dobrą opinię, zyskać sympatię otoczenia i osiągnąć sukces. Dobre formy towarzyskie to nić, która wiąże ludzi.

1. IDEE I CELE PROGRAMU

Cel główny:

Kształtowanie umiejętności kulturalnego zachowania się w różnych sytuacjach oraz ukierunkowanie i wspomaganie w zakresie poznawania, doskonalenia i stosowania przyjętych zasad savoir-vivre'u.

Cele szczegółowe:

- wyposażenie dzieci w wiedzę na temat savoir-vivre'u
- kształtowanie umiejętności kulturalnego współżycia z innymi ludźmi, wyrobienie przekonania, że kultura dnia codziennego ułatwia nawiązywanie kontaktów, jest wyrazem szacunku dla drugiego człowieka, a uprzejmość i ogłada towarzyska ułatwiają stosunki międzyludzkie
- wspieranie i motywowanie ucznia w poznawaniu i doskonaleniu poprawnych form zachowania się i umiejętność stosowania ich w określonych sytuacjach
- wyrabianie nawyku stosowania form grzecznościowych, uświadomienie, że ich stosowanie daje dobre świadectwo o człowieku
- doskonalenie umiejętności właściwego zachowania się przy stole

- wdrażanie do dbania o własny wygląd i odpowiedniego dobierania stroju do okoliczności
- wdrażanie do kulturalnego spędzania wolnego czasu np. zwiedzania muzeów, chodzenia do teatru, uprawiania sportu
- zaznajomienie ze źródłami informacji w zakresie savoir-vivre'u
- uwrażliwienie na przejawy niekulturalnego zachowania się innych
- uświadomienie, że reguły dobrego wychowania zmieniają się razem ze zmianą obyczajów i warunków życia
- uświadomienie, że stosowanie form grzecznościowych wymaga samodyscypliny i pokonywania własnego egoizmu
- podejmowanie działań przyczyniających się do podniesienia kultury w najbliższym środowisku.

Program jest zgodny z podstawą programową kształcenia przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, zawartą w rozporządzeniu **MEN z dnia 30 maja 2014 r.**, która mówi, że jednym z zadań szkoły jest „rozwijać umiejętności społeczne ucznia przez zdobywanie prawidłowych doświadczeń we współżyciu i współdziałaniu w grupie rówieśniczej”.

2. TREŚCI PROGRAMU

Treści programowe zostały tak dobrane, aby odpowiadały one sytuacjom, w jakich najczęściej znajdują się uczniowie. Niektóre zagadnienia przyswojone przez uczniów w przedszkolu i w szkole podstawowej zostały uszczegółowione, inne stanowią nowy element i są kontynuacją naturalnego wchodzenia dzieci w coraz trudniejsze role.

Przedszkole

<i>Lp.</i>	<i>Treści</i>	<i>Zadania</i>	<i>Sposoby realizacji</i>	<i>Odpowiedzialni</i>
1.	Współtworzenie przyjaznej atmosfery w grupie	– wyjaśnienie pojęć savoir-vivre, bon ton, kultura	– pogadanka nt. „Przestrzegania zasad i umów regulujących współżycie w grupie”	wszyscy nauczyciele i pracownicy przedszkola, rodzice

	Ważne cechy człowieka dobrze wychowanego (uprzejmym być, prawdomówność, jak traktować przyjaciół, schludność, grzeczność w rodzinie)	– opracowanie zasad savoir-vivre'u przestrzeganych w grupie – „Oto Ja, oto TY...” – zorganizowanie przeglądu wierszy, rozwijanie zdolności dzieci – integracja dzieci w grupie przedszkolnej – umiejętność słuchania i oceniania zachowań innych	– opracowanie i wprowadzenie w grupach „Kodeksu Dobrego Zachowania” – „Dobre maniery na wesoło” – przegląd wierszy – zabawy integracyjne – <u>wyrabianie nawyków prawidłowego zachowania się poprzez gry, zabawy, przyjęcie ustalonych norm w grupie</u> – słuchanie wierszy, np. J. Brzechwa „Kwoka”, opowiadań G. Kasdepke „Bon czy ton” – <u>Bajki, które leczą – rozwiązywanie problemów emocjonalnych dzieci, wzory postaw moralnych, zachowań, postępowań poprzez kontakt z utworami o charakterze terapeutycznym</u> – <u>Zorganizowanie prelekcji dla rodziców nt. "ABC dobrego wychowania" – na zebraniach grupowych</u>	
2.	Czarodziejskie słowa	– wdrażanie do świadomego stosowania form grzecznościowych na co dzień	– „Ja to wiem, ja to czuję..” – stosowanie form grzecznościowych w czasie wspólnych zabaw, wyjść, spotkań, podczas kontaktów z innymi	wszyscy nauczyciele i pracownicy przedszkola, rodzice

			pracownikami przedszkola, rodzicami – słuchanie opowiadań G. Kasdepke „Bon czy ton” – <u>Pedagogizacja rodziców na temat "Dziecięcego savoir-vivre'u" na łamach gazetki przedszkolnej "Wieści z Bajki"</u>	
3.	„Stoliczku nakryj się – umiejętnie jeść to sztuka”	– nabywanie umiejętności poprawnego posługiwania się sztućcami oraz nakrywania do stołu – wykorzystywanie w praktyce poznanych zasad oraz umiejętne wykorzystywanie ich przy stole	– zabawa „Łyżka – nóż – widelec oto nasi przyjaciele” – przyjmowanie prawidłowej postawy przy stole, używanie zwrotu „smacznego”, „dziękuję”, spożywanie posiłków w ciszy i bez pośpiechu – indywidualne nakrywanie do stołu przez dyżurnych – praca plastyczna np. ozdobna serwetka – słuchanie opowiadań „Savoir-vivre czyli dzieciaki naopaki” B. Jacewicz – <u>Wycieczka do restauracji w ramach Dnia Dziecka</u>	wszyscy nauczyciele i pracownicy przedszkola, rodzice
4.	Prowadzimy zdrowy styl życia	– uświadomienie dzieciom, jakie znaczenie dla każdego człowieka ma zdrowie	– pogadanka – literatura dziecięca (wiersze, rymowanki, piosenki) – filmy edukacyjne, profilaktyczne – Dzień Sportu – spotkania z pielęgniarką	wszyscy nauczyciele, pracownicy przedszkola, pielęgniarka, rodzice

		– wyjaśnienie, jak należy postępować, by być zdrowym	– przygotowanie sałatki warzywnej, owocowej, koktajli – kolorowy dzień warzyw i owoców – <u>Przygotowanie kanapek, sałatek przez grupy starsze, grupom młodszym (zaproszenie na przyjęcie)</u>	
5.	„Koleżanko i kolego bądź życzliwy dla każdego” – 22 listopada „Przedszkolny Dzień Życzliwości”	– uczenie i egzekwowanie znajomości zasad kulturalnego zachowania się wobec nauczycieli, pracowników przedszkola, szkoły, kolegów i koleżanek, znajomych, sąsiadów	– rozmowa na temat życzliwości – kolor żółty – symbol życzliwości – zabawa „Kłębuszek miłych słów” – stworzenie „drzewka życzliwości” – przygotowanie „Życzliwych życzeń i pozdrowień” przez każdą grupę, umieszczenie na drzewku – „Uśmiechnięte buźki” – rozdawanie na spacerze przygotowanych w domu z rodzicami symboli życzliwości mieszkańcom miasta – <u>Stworzenie poradnika dobrego zachowania się w formie książeczki, historyjki obrazkowej, komiksu – do wyboru w grupach, podsumowanie pracy całorocznej.</u>	wszyscy nauczyciele, pracownicy przedszkola, rodzice
6.	Dobre maniery na przyjęciu	– nabycie umiejętności organizacji przyjęcia oraz zaproszenia na nie gości,	– wspólne zorganizowanie przyjęcia zgodnie z harmonogramem planu dydaktyczno-wychowawczego	wszyscy nauczyciele, pracownicy przedszkola, rodzice

		nakrycia do stołu oraz przygotowania poczęstunku	– zabawy tematyczne np. „Przyjęcie dla naszych pluszaków”, „Imieniny mojej mamy” – słuchanie opowiadań B. Jacewicz „Savoir-vivre czyli dzieciaki naopaki” – <u>Zaproszenie do przedszkola rodziców na konkurs recytatorski „Dobre maniery na wesoło”</u>	
7.	Idziemy z wizytą	– nabycie umiejętności nazywania części garderoby i doboru odpowiedniego stroju stosownie do okoliczności – kształtowanie umiejętności samodzielnego ubierania się i rozbierania – estetyczne pakowanie prezentów	– zachęcanie do samodzielnego ubierania się i rozbierania w szatni – przynoszenie odpowiedniego stroju na gimnastykę, odświętny strój na uroczystości przedszkolne, wyjścia do teatru, kina – własnoręcznie wykonane torebki na prezent, laurki – słuchanie opowiadań B. Jacewicz „Savoir-vivre czyli dzieciaki naopaki”	wszyscy nauczyciele, pracownicy przedszkola, rodzice
8.	„Czyścioch to ja”	– przestrzeganie zasad higieny – wdrażanie do dbania o własny wygląd	– kontrola czystości, mycie rąk przed i po posiłku, po wyjściu z toalety, korzystanie z chusteczek higienicznych – realizacja podstawy programowej – akcja „Sprzątanie świata”	wszyscy nauczyciele, pracownicy przedszkola, rodzice

		– kształtowanie potrzeby dbania o środowisko	– święto „Dzień Ziemi”	
9.	Rozmawiamy przez telefon	– kształtowanie umiejętności kulturalnej rozmowy telefonicznej – umiejętne wykorzystywanie numerów alarmowych w sytuacjach zagrażającym naszemu życiu i zdrowiu	–rozmowy – oglądanie audycji „Jedynkowe przedszkole” pt. „Telefon”; utrwalenie zwrotów grzecznościowych – pogadanki – słuchanie opowiadań G. Kasdepke „Savoir-vivre dla dzieci” – zabawy tematyczne, np. „Alarm” – scenki – drama – spotkanie z policjantem, strażakiem, ratownikiem medycznym	wszyscy nauczyciele, policjant, strażak, ratownik medyczny, pracownicy przedszkola, rodzice
10.	Kulturalni w miejscach publicznych (autobus, kino, teatr, restauracja, biblioteka, zakłady pracy...)	– ustalenie zasad kulturalnego zachowania się w miejscach użyteczności publicznej	– pogadanki – wycieczki do miejsc użyteczności publicznej – udział w uroczystościach, przedstawieniach i konkursach realizowanych na terenie naszego miasta (przedszkole, szkoła, Urząd Miasta, Gimnazjum, WDK itp.) – zabawa „W restauracji” – wycieczki	wszyscy nauczyciele, pracownicy przedszkola, rodzice

Szkoła podstawowa – klasy I–VIII

[illegible]

				– zadania SU w ramach konkursu o miano "Super klasy" – pokaz mody na każdą okazję – interpretowanie przysłów: „Nie szata zdobi człowieka”, „Jak cię widzą, tak cię piszą” itp.,	
2.	Jesteśmy kulturalni w szkole!	I Kulturalne zachowania się, używanie zwrotów grzecznościowych. II Znamy i stosujemy formy zachowania w szkole. III Mówię dzień dobry, to nie boli. IV, V, VI, VII, VIII Dzień dobry i co dalej?	– uczenie i pogłębianie znajomości zasad kulturalnego zachowania wobec nauczycieli, pracowników szkoły, kolegów i koleżanek – poznanie i stosowanie reguł zachowania na lekcji i na przerwie	– klasowe kodeksy /regulaminy/kontrakt y zachowania (konkurs szkolny – umieszczenie zwycięskiego kodeksu na stronie internetowej szkoły) – międzyklasowy quiz ze znajomości zasad dobrego zachowania – pogadanki – gazetki szkolne – konkurs plastyczny: „Dobre maniery w szkole i w domu” , wystawa – lekcje wychowawcze	wychowawcy pedagodzy nauczyciele świetlicy wszyscy nauczyciele pracownicy szkoły rodzice nauczyciel bibliotekarz wychowawcy

		– 22 listopada szkolnym Dniem Wzajemnej Życzliwości		– wybór najkulturalniejszego ucznia z każdej klasy – głosowanie uczniów (słodki upominek) – akcje w szkole – pogadanki i warsztaty – odgrywanie scenek „Dżentelmen i dama”	dyrekcja – wszyscy nauczyciele
3.	Nasz wygląd świadczy o nas!	I Higiena osobista. II Strojem i zachowaniem respektujemy obowiązujące w danym miejscu regulaminy. III Jak cię widzą, tak cię piszą, czyli sztuka prezentacji magiczna moc uśmiechu. IV Idziemy z wizytą do rodziny. V Z wizytą u koleżanki, kolegi. VI, VII, VIII Piękny, zdrowy i zadbane nastolatek.	– uświadomienie konieczności dbania o higienę osobistą – nabycie umiejętności dobierania ubioru w zależności od okoliczności	– lekcje wychowawcze – pogadanki – egzekwowanie doboru stroju odpowiedniego do sytuacji	Wychowawcy rodzice
4.	Dbamy o kulturę słowa!	I Mój język świadczy o mnie. II Mowa ciała, gesty zakazane.	– wdrażanie do poprawnego wypowiedziania się w języku ojczystym	– lekcje wychowawcze – pogadanki	wychowawcy nauczyciele: języka polskiego i języka

	III Panuję nad emocjami. IV Rozmawiamy przez telefon. V Sztuka rozmowy. VI "Nara" i „w porzo” – o kulturze słowa. VII Umiejętność konwersacji oraz wspólnej zabawy. VIII Gafa za gafą!	– opracowanie i utrwalanie zwrotów grzecznościowych w języku obcym – poznanie właściwych pozycji ciała (podczas siadania, stania, chodzenia) – rozróżnianie gestów uprzejmych i nieuprzejmych – utrwalanie właściwych zachowań podczas kaszlu, kichania, ziewania itp. – uświadomienie, że mowa ciała świadczy o kulturze człowieka – poznanie pojęć: pogawędka, rozmowa towarzyska, dyskusja – poznanie zasad nawiązywania rozmowy – poznanie zasad ułatwiających podtrzymanie rozmowy – poznanie tematów, których należy unikać w czasie rozmów – poznanie pojęć: gafa, afront, niedyskrecja, asertywność, dyplomacja – doskonalenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych i niezręcznych	– konkurs szkolny: „Wulgaryzmem mówimy NIE!” (plakat, wierszyk) lub „Magiczne słowa: proszę, przepraszam, dziękuję” – warsztaty	obcego, plastyki, techniki, świetlicy rodzice
--	--	---	--	---

			– ćwiczenie umiejętności taktownego zachowania się w stosunku do osoby popełniającej gafę		
5.	Potrafimy kulturalnie spożywać posiłki!	I Siadamy do stołu. II Utrwalamy zasady właściwego zachowania się przy stole. III W szkolnej stołówce. IV O zachowaniu przy stole. V Zapraszamy gości na imieniny, urodziny. VI Idziemy z wizytą. Bon ton przy stole. VII Obowiązki wynikające z bycia gospodarzem domu. VIII Zachowanie się przy stole oraz podczas innych spotkań towarzyskich (przy ognisku, grillu i na pikniku).	– wdrażanie i pogłębianie zasad kulturalnego zachowania się przy stole: • nakrywanie do stołu • prawidłowa postawa przy stole • kulturalne spożywanie posiłku • prawidłowe używanie sztućców • zasady zaczynania i kończenia posiłków – poznanie i stosowanie form zapraszania, powitania gości – uświadomienie konieczności właściwego rozsadzania gości przy stole, obsługiwanie zaproszonych – kształcenie umiejętności prowadzenia towarzyskiej konwersacji – poznanie obowiązków wobec partnera na zabawie (bał, dyskoteka, prywatka) – kształtowanie umiejętności kulturalnego poproszenia do tańca... – utrwalanie zasad kulturalnego zachowania się przy stole – utrwalanie umiejętności poprawnego nakrywania stołu do obiadu (codziennego, uroczystego), posługiwania się sztućcami	– lekcje wychowawcze – pogadanki – przygotowanie przez dzieci poczęstunku podczas klasowej uroczystości – opracowanie i wdrażanie w praktyce regulaminu korzystania ze stołówki szkolnej – warsztaty kulinarne	wychowawcy opiekun SU członkowie Samorządu Szkolnego wszyscy nauczyciele pracownicy szkoły rodzice

			– poznanie najczęściej popełnianych gaf przy stole – poznanie zasad dobrej organizacji zabawy towarzyskiej		
6.	Zachowujemy się kulturalnie w miejscach publicznych!	I Poznajemy regulaminy zachowania w miejscach publicznych i stosujemy się do nich. II Znamy i stosujemy formy zachowania w miejscach publicznych. III Strojem i zachowaniem respektujemy obowiązujące w danym miejscu regulaminy. IV Dobre maniery w restauracji, w tetrze, w kinie. V Na ulicy i w środkach komunikacji, w muzeum i na wystawie. VI Savoir-vivre turysty. VII Dobre maniery w podróży. VIII Jesteśmy gośćmi pensjonatu lub schroniska	– poznawanie i utrwalenie zasad kulturalnego zachowania w miejscach publicznych – nabycie umiejętności dobierania ubioru w zależności od okoliczności – nabycie umiejętności właściwego ubrania się na czas podróży, właściwego spakowania bagażu – utrwalenie umiejętności właściwego zachowania się w autobusie i pociągu – poznawanie i stosowanie form grzecznościowych wobec współpasażerów – stosowanie zasad savoir-vivre'u obowiązujących na ulicy, w windzie, na schodach, w przejściach – stosowanie się do regulaminu ośrodków wypoczynkowych, schronisk i pensjonatów	– lekcje wychowawcze – zajęcia przedmiotowe – pogadanki – wyjścia do teatru, kina, muzeum, na wystawy, wycieczki itp. – redagowanie regulaminów klasowych wycieczek	wychowawcy wszyscy nauczyciele rodzice

			– kształtowanie umiejętności właściwego zachowania się w towarzystwie osób starszych i niepełnosprawnych		
9.	Dyskrecja na co dzień – papla, gaduła a zaufanie, cechy prawdziwego przyjaciela.	I Mój przyjaciel i ja. II Jestem dyskretny. III Wielki skarb – przyjaźń. IV Prezenty dla przyjaciół i sympatii. V Czy jesteś konfliktowy? VI Jak się umawiać? VII, VIII Dobry zwyczaj nie pożyczaj” – czyli pożyczaj z umiarem.	– uświadomienie różnicy pomiędzy przyjaźnią a koleżeństwem – uświadomienie znaczenia dyskrecji w budowaniu zaufania – poznanie obowiązków pożyczającego i stosowanie się do nich – uświadomienie, czego się nie pożyczają – poznanie zasad obowiązujących przy pożyczaniu pieniędzy – wprowadzenie pojęć: przysługa, pasożytność, niedźwiedzia przysługa	– lekcje wychowawcze – zajęcia przedmiotowe – pogadanki	wychowawcy nauczyciele języka polskiego, wychowania do życia w rodzinie pedagog szkolny rodzice
10	Wybieramy „Mistrza Dobrych Manier”!	Klasy I–VIII	– sprawdzenie umiejętności zastosowania poznanych zasad savoir-vivre’u w praktyce	– prezentacje, wybory, pokazy, konkursy, ankiety, testy itp.	wychowawcy wszyscy nauczyciele rodzice

3. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE

Program jest propozycją zajęć, które będą realizowane w ramach godzin wychowawczych, zajęć przedmiotowych oraz podczas konkursów i różnych akcji. **Zajęcia w grupach przedszkolnych realizowane będą podczas całodziennego pobytu dzieci w przedszkolu w ramach zajęć dydaktycznych oraz innych sytuacji wychowawczych.**

Układ treści ma charakter spiralny a proponowana tematyka jest przeznaczona kolejno dla przedszkolaków, uczniów szkoły podstawowej oraz gimnazjum. Uczniowie, kończąc pierwszy etap edukacyjny (przedszkole i szkołę podstawową), mają już w zakresie podstawowym ukształtowane nawyki bon tonu i podstawową w tym zakresie wiedzę. W gimnazjum przygotowany program ma utrwalać u uczniów wcześniej zdobyte umiejętności i nawyki, pogłębiać je i uczyć stosowania ich w nowych sytuacjach.

Uczniowie wkraczający w kolejny etap edukacyjny posiadają podstawowe umiejętności uczenia się i potrafią już czynnie uczestniczyć w procesie dydaktycznym. Można więc przyjąć, że rolą prowadzącego zajęcia jest zorganizowanie ich w ten sposób, aby stwarzały warunki do samodzielnego pogłębiania wiedzy o kulturze obyczajów i doskonalenia technik uczenia się.

W programie zawarto wszystkie elementy niezbędne dla budowania trwałej postawy: sferę poznawczą (zdobycie i przekształcanie wiadomości), sferę emocjonalną (budzenie pozytywnego nastawienia) i sferę behawioralną (działanie). Realizacja zajęć sprzyja pełnemu kształtowaniu wizerunku człowieka mającego oglądę towarzyską.

Ilość godzin dostosowana zostanie do specyfiki tematu, wykorzystywanych metod i form pracy oraz samodzielnej aktywności dzieci.

Za realizację programu odpowiedzialni są wszyscy nauczyciele, pracownicy szkoły oraz rodzice.

4. METODY I FORMY PRACY

W programie zastosowane zostaną przede wszystkim metody aktywizujące dostosowane do możliwości jego uczestników. U najmłodszych będą to głównie zabawy, pogadanki, pokazy, metody podające – opowiadania i wiersze, działania plastyczne, obserwacje i działania praktyczne. U starszych dominować będą: drama, symulacja, metaplan, burza mózgów, mapa pojęciowa, dyskusja dydaktyczna, metoda projektu oraz ćwiczeń praktycznych niezbędnych w procesie dydaktycznym,.

Podczas realizacji programu wykorzystane będą różnorodne formy pracy, dostosowane do wieku, zainteresowań i możliwości dzieci, takie jak konkursy, pokazy, prezentacje, wystawy, wycieczki, akcje charytatywne i społecznościowe, a także pedagogizacje dla rodziców.

5. SPOSOBY EWALUACJI

Aby się przekonać, czy zaproponowany przez nas program miał pożądaną wpływ na uczniów przeprowadzimy jego ewaluację. Wyniki posłużą do refleksji na temat jakości programu i oceny, w jakim stopniu został wdrożony.

Narzędzia służące do ewaluacji: obserwacja zachowań dzieci w stosunku do kolegów i w różnych sytuacjach, analiza wytworów, ocena grupy przez nauczyciela oraz wyniki przeprowadzonych konkursów i akcji .

Opracowały :

Przedszkole:

Iwona Matuszewska

Agnieszka Ramutkowska

Anna Matuszak

Karolina Borowiecka

Szkoła podstawowa:

Aleksandra Balicka

Bożena Łamek

Anna Piórkowska

Anna Brzezińska

Katarzyna Wagner

Gimnazjum nr 1

Aleksandra Gajewska

Jolanta Kaczmarczyk

Bibliografia

1. Internet
2. Jacewicz B. *Savoir-vivre, czyli dzieciaki i "naopaki"*, IBIS 2012.
3. Kamyczek J., *Grzeczność na co dzień*, Warszawa 1955.
4. Pietkiewicz E., *Savoir-vivre dla każdego*, Warszawa 1997.
5. Schwinghammer H., *Wielka księga savoir-vivre'u*, KDC 2003.